

OPĆE INFORMACIJE		
<i>Nositelj kolegija</i>	izv. prof. dr. sc. Josip Dukić Izvođač: dr. sc. Ana Šimić	
<i>Naziv kolegija</i>	Staroslavenski jezik i glagoljaštvo (KBF 540; ISVU 82621)	
<i>Studijski program</i>	FTS, PDKS, DTKS	
<i>Status kolegija</i>	Izborni	
<i>Godina studij</i>	I.-V.	
<i>Semestar</i>	Zimski (skupina B)	
<i>Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave</i>	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30 P
OPIS KOLEGIJA		
<i>Ciljevi kolegija</i>		
Poznavanje glagoljskog i ćirilicnog pisma. Upoznati osnove o staroslavenskomu jeziku. Širi uvid u povijest glagoljaštva. Upoznati glagoljašku baštinu kao crkvenoliturgijsku i općenito kulturnu posebnost u Hrvata, koja je važna crkvena i kulturna poveznica s drugim slavenskim narodima zapadnoga i bizantskoga kruga.		
<i>Uvjeti za upis kolegija</i>		
Solidno klasično obrazovanje. Osnovno poznavanje prošlosti Crkve.		
<i>Očekivani ishodi učenja za kolegij</i>		
<p>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Objasniti okolnosti nastanka i razvoja staroslavenskih pisama, jezika, i literature. 2. Definirati pojmove staroslavenski jezik, kanon, redakcije i recenzije. 3. Istaknuti važnost glagoljaškoga kompleksa za hrvatsku kulturu. 4. Samostalno transliterirati tekstove napisane glagoljicom (oblim i uglatim tipom) i ćirilicom; transkribirati i čitati odabrane tekstove. 5. Protumačiti vrijednost staroslavenskoga jezika i književnosti i glagoljaškoga kompleksa za hrvatsku kulturu. 		
<i>Sadržaj kolegija:</i>		
<p>Mjesto staroslavenskoga među indoevropskim i posebno slavenskim jezicima. (Slavenska misija solunske braće sv. Konstantina Ćirila i Metodija: društveno-crkveni kontekst, kronologija i značenje njihove misije za slavenske narode) (2).</p> <p>Problem prioriteta i autorstva slavenskih pisama. Traktat crnorisca Hrabra (2).</p> <p>Staroslavenski kanon; Staroslavenske redakcije (2).</p> <p>Teorije o postanku i podrijetlu glagoljice. Grafijski sustav glagoljice. Vježbe transliteracije tekstova pisanih oblom, općeslavenskom glagoljicom (najvažniji korpus: Kijeovski listići, Zografsko evanđelje, Marijansko evanđelje, Assemanijevo evanđelje, Kločev glagoljaš) (4).</p> <p>Počeci i razvoj slavenskoga bogoslužja u Hrvata (1).</p> <p>Uglata (granata, hrvatska) glagoljica kao pisani odraz hrvatskostaroslavenskog jezika i kao zasebnog hrvatskog kulturnog znaka na razmeđu kultura Istoka i Zapada u rasponu od 12. stoljeća do u naše vrijeme (2).</p> <p>Razvitak hrvatskoga tipa staroslavenskoga jezika. Hrvatski glagoljski rukopisi, posebno liturgijski kodeksi (2).</p> <p>Glagoljski epigrafi (Valunska ploča, Plominski natpis, Krčki natpis, Baščanska ploča, Senjska ploča, Supetarski ulomak, Grdoselski ulomak i dr.) (2).</p> <p>Vježbe transliteracije tekstova pisanih uglatom glagoljicom: glagoljski rukopisi liturgijskog (Hrvojev</p>		

<p>misal) i neliturgijskog štiva (Petrisov zbornik, Pariški kodeks, Zapis popa Martinca), hrvatske inkunabule (Misal po zakonu rimskoga dvora) i kasnije otisnuta djela (4). Vježbe transkripcije na odabranim tekstovima (2). Postanak ćirilice. Ohridska i preslavska književna škola. Grafijski sustav ćirilice. Vježbe transliteracije tekstova pisanih ćirilicom i bosančicom (Listina bana Kulina) (2). Uporaba ćirilice na hrvatskom prostoru (Povaljska listina, Poljički statut) (1).</p>							
<i>Vrste izvođenja nastave (staviti X)</i>		☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava			☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo _____		
<i>Obveze studenata</i>							
Redovito pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje.							
<i>Praćenje rada studenata (dodati X uz odgovarajući oblik praćenja)</i>							
Pohađanje nastave	1	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Osobni rad	1
Portfolio							
<i>Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu / Način provjere stečenih ishoda učenja za svaku studentsku obvezu</i>							
Praćenje dolaska na predavanje. Aktivnost za vrijeme predavanja. Provjera čitanja dodatne literature. Ocjena kolokvija i ispita (usmeno).							
<i>Obvezna literatura i broj primjeraka u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na kolegiju</i>							
<i>Naslov</i>		<i>Broj primjeraka</i>		<i>Broj studenata</i>			
Stjepan Damjanović, Slovo iskona – Staroslavenska/ starohrvatska čitanka, Matica hrvatska, Zagreb 2002., str. 9-61; 65-118; 183-246. (od toga 52 str. ilustr.).							
Žitja Konstantina Ćirila i Metodija i druga vrela. Preveo i protumačio Josip Bratulić, Zagreb, 1985., str. 5-119.		1					
Hercigonja, E., Napomene uz transliteraciju odabranih tekstova, u: Misal po zakonu rimskoga dvora, Zagreb, 1971.		1					
Frane Paro, Glagoljska početnica, Rijeka, 1995., str. 1-56.							
Dokumenti o sv. Ćirilu i Metodu, KS, Zagreb, 1985., str. 9-56.		1					
V. Štefanić, Determinante hrvatskog glagoljizma, Slovo, 21, 1971., str. 13-30.		1					
<i>Dopunska literatura</i>							

Stjepan Damjanović, Staroslavenski jezik (Peto, nepromijenjeno izdanje) Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2005., str. 56-148.

Ivo Frangeš, Povijest hrvatske književnosti, (bilo koje izdanje), poglavlje: Srednjovjekovna književnost.

Stjepan Damjanović, Hrvatski glagoljaši i počeci hrvatskog književnog jezika, Croatica 3738-39, Zagreb, 1993., str. 93-106.

Josip Hamm, Hrvatski tip staroslavenskog jezika, "Slovo" 13, Zagreb, 1963., str. 43-68;

Slavko Kovačić, Glagoljsko bogoslužje i glagoljaši na području srednje Dalmacije od 16. do 20. stoljeća, Kačić 25, Split, 1993., str. 449-459.;

M. Reljanović, Enciklika 'Grande munus' i pitanje obnove glagoljaštva u Dalmaciji, Radovi zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru, 43., 2001., str. 355-374.

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Interaktivni rad sa studentima.

Poticanje na dodatne aktivnosti.

Praćenja pohađanja nastave.

Pomoć kod studiranja